

Dosarul nr.21r-1519/24
Ciocana)
1-22003038-02-21r-21082024
Bosîi

Judecătoria Chişinău, (sediul
Judecător Dumitru

DECIZIE
În numele legii

13 noiembrie 2025

mun.

Chişinău

Colegiul Penal al Curţii de Apel Centru

Având în componenţa sa:

Preşedintele şedinţei, judecător:

Judecători:

Pîslariuc

Ion Bulhac

Natalia Mămăligă şi Vitalie

examinînd în şedinţă de judecată publică în ordine de recurs /fără prezenţa părţilor în proces/, recursul declarat de către recurentul ***** împotriva încheierii Judecătoriei Chişinău, (sediul Ciocana) din 12 iulie 2024, prin care a fost admisă parţial plîngerea avocatului Modval Ion, care acţionează în interesele condamnatului ***** împotriva administraţiei instituţiei penitenciare, referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

Colegiul Penal al Curţii de Apel Centru, -

CONSTATĂ:

La data de 10 ianuarie 2022 în adresa Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana a parvenit plîngerea depusă de către avocatul Modval Ion, care acţionează în interesele condamnatului ***** împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

În motivarea plîngerii depuse avocatul condamnatului a menţionat că, la 21.08.2017, petiţionarul ***** Ion a fost reţinut, fiind învinuit de comiterea infracţiunilor prevăzute de art.179 alin.(2), art.145 alin.(2) lit.i) Cod penal. După expirarea termenului de 72 ore de reţinere a fost eliberat. Prin încheierea Judecătoriei *****, sediul central din 07.09.2017, în privinţa lui ***** a fost aplicat arestul preventiv pe un termen de 30 zile, iar ulterior arestul în privinţa

acestuia a fost prelungit în repetate rânduri cu 30 zile. Prin sentința Judecătoriei ***** (sediul central) din 20.08.2018 ***** Ion a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.179 alin.(2), art.323 alin.(1) Cod penal fiindu-i stabilită o pedeapsă sub forma de închisoare după cum urmează: în baza art.179 alin.(2) Cod penal- 2 ani închisoare, în baza art.323 alin.(1) Cod penal-3 ani închisoare. în baza art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni i s-a stabilit pedeapsă definitivă de 4 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis termenul executării pedepsei se va calcula din data pronunțării sentinței, cu includerea în termenul executării pedepsei o perioadă de deținerii în stare de arest preventiv din 07.09.2017 până la 20.08.2018. Măsură preventivă-arestul preventiv, aplicat în privința lui ***** s-a menținut până la intrarea sentinței în vigoare. La 06.09.2021 ***** a fost eliberat din Penitenciarul nr.13-Chisinau, în legătură cu expirarea termenului de detenție stabilit prin sentința Judecătoriei *****, sediul Central, din 20.08.2018. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chisinau din 16.11.2021 s-a respins ca nefondat apelul procurorului. S-a admis apelul avocatului Vitalie Pîslaru și cel al inculpatului ***** s-a casat parțial această sentință în privința lui *****, doar în partea constatării condițiilor inumane de detenție și în această parte a pronunțat o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru primă instanță după cum urmează: în temeiul art.385 alin.(5) CPP, s-a constatat deținerea inculpatului ***** în condiții inumane în Penitenciarul nr.13 în calitate de prevenit în perioada 07.09.2017-20.08.2018. Se mențin celelalte dispoziții ale sentinței.

Astfel, invocă autorul plîngerii că, întrucît prin plîngerea depusă de inculpat, în cadrul instanței de apel, privind constatarea deținerii în condiții inumane, s-a solicitat aplicarea mecanismului compensator prevăzut la art.385 alin.(5) CPP-două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, iar la pronunțarea deciziei inculpatul își executase integral pedeapsa stabilită prin sentința instanței de fond, instanța de apel s-a limitat doar la constatarea deținerii acestuia în penitenciarul nr.13 Chișinău, în condiții contrare prevederilor art.3 CtEDO pe perioada deținerii calității de prevenit, 07.09.2017-20.08.2018, fără ai oferi un mecanism compensator.

Menționează că, ***** a fost detinut în Penitenciarul nr. 13-Chisinau, cu statut de prevenit din 07.09.2017-20.08.2018, 348 zile, și cu statut de inculpat din 21.08.2018- 06.09.2021, 1113 zile, în total- 1461 zile.

Afirmă că, în toată această perioadă petiționarul s-a detinut în celule suprapopulate, unde fiecărui deținut îi revine un spațiu care variaza între 1,5-2,5 m². Pe lângă suprapopularea celulelor în care a fost detinut petiționarul mai invocă și faptul că condițiile materiale de detenție au fost inadecvate și anume, starea proastă a celulelor, instalații sanitare insalubre, saltele murdare și uzate, prezenta insectelor și a rozătoarelor, accesul limitat la lumina naturală, lipsa de ventilare și a

aerului proaspăt. lipsa apei potabile, alimentația neconformă și insuficientă, lipsa asistentei medicale corespunzătoare etc.

Solicită, constatarea faptului că petiționarul ***** Ion a fost deținut în perioada 21.08.2018 pînă la 06.09.2021- 1113 zile, în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și dispunerea încasării din contul bugetului de stat în beneficiul lui ***** Ion suma de 146 100 (una sute patruzeci și șase mii una sută lei, cu titlu de despăgubire pentru deținerea în perioada 07.09.2017-20.08.2018, 21.08.2018-06.09.2021 în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, (sediul Ciocana) din 12 iulie 2024, a fost admisă parțial plângerea avocatului Modval Ion, care acționează în interesele condamnatului ***** împotriva administrației instituției penitenciare, referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Nefiind de acord cu încheierea primei instanțe, recurentul ***** a declarat recurs, solicitînd admiterea cererii de recurs, casarea încheierii, și admiterea plîngerii avocatului Modval Ion, care acționează în interesele condamnatului ***** împotriva administrației instituției penitenciare, referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Reieșind din prevederile articolului 447 Cod de procedură penală, instanța de recurs a dispus în ședința de judecată examinarea recursului fără prezența părților la proces. Fiind fixată data examinării cauzei a fost dispus comunicarea părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Cercetînd materialele cauzei deduse judecății, verificînd încheierea contestată prin prisma motivelor de recurs invocate, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru consideră necesar de a respinge ca nefondat recursul declarat și a menține încheierea primei instanțe, din următoarele considerente:

În conformitate cu prevederile art. 437 alin. (1), pct. 4) Cod procedură penală, (1) Pot fi atacate cu recurs: 4) alte hotărîri penale pentru care legea prevede această cale de atac.

Conform prevederilor art. 448 Cod procedură penală, (1) Judecînd recursul, instanța verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei și a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs.

În temeiul prevederilor art. 449 alin. (1), pct. 1), lit. a) Cod procedură penală, (1) Judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă: a) recursul este nefondat.

Colegiul Penal reține că, prin sentința Judecătorei *****, sediul Central din 20 august 2018, *****, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 179 alin. (2) și art. 323 alin. (1) Cod Penal, fiind condamnat după cum urmează: în baza art. 179 alin. (2) Cod Penal, la o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În baza art. 323 alin. (1) Cod Penal, la o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În baza art. 84 alin. (1) Cod Penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit definitiv lui ***** pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2021 s-a admis apelul avocatului Vitalie Pîslaru în numele inculpatului ***** și cel al inculpatului ***** împotriva sentinței Judecătorei *****, sediul Central din 20.08.2018, s-a casat parțial această sentință în privința lui *****, doar în partea constatării condițiilor inumane de detenție și s-a pronunțat în această parte o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează. În temeiul art. 385 alin. (5) CPP, s-a constatat deținerea inculpatului ***** în condiții inumane în Penitenciarul nr. 13 în calitate de prevenit în perioada 07.09.2017 - 20.08.2018. S-au menținut celelalte dispoziții ale sentinței.

Totodată, din Raportul Penitenciarul nr. 13 – Chișinău nr. 2/5041 din 03 mai 2022 se reține că, perioada de detenție a petentului în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău a fost cuprinsă între 08 septembrie 2017 – 03 noiembrie 2017, 29 noiembrie 2017 – 11 iulie 2019 și de la 25 iulie 2019 – 06 septembrie 2021, ulterior condamnatul fiind eliberat din locurile de detenție în legătură cu executarea pedepsei stabilite.

Potrivit prevederilor art. 473/2 alin.(3) lit. a) CPP, Verificarea condițiilor de admisibilitate se efectuează de judecătorul de instrucție din oficiu. Plângerea se declară inadmisibilă și în următoarele cazuri: a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la soluționarea chestiunii privind despăgubirea condamnatului pentru detenția în condiții contrare art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale pentru aceleași perioade.

În continuare, instanța reține că, cu referire la perioada de detenție a petentului ***** în Penitenciarul nr. 13 – Chișinău, în calitate de prevenit, s-a expus Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, care prin decizia din 16 noiembrie 2021 a dispus ca, în temeiul art. 385 alin. (5) CPP, se constată deținerea inculpatului ***** în

condiții inumane în Penitenciarul nr. 13 în calitate de prevenit în perioada 07.09.2017 - 20.08.2018.

În sensul enunțat, instanța derekurs remarcă că, reieșind din prevederile art. 473/4 alin. (6) din Codul de procedură penală, în cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art.473/2 alin.(3), preveniții sînt despăgubiți în conformitate cu art.385 alin.(5) și (6) sau, după caz, aceștia pot înainta o acțiune civilă.

Astfel, analizând situația de fapt stabilită la soluționarea plîngerii în partea încasării în contul condamnatului a despăgubirii pentru perioada de detenție în Penitenciarul nr. 13 – Chișinău în condiții inumane în perioada de la 07 septembrie 2017 pînă la 20 august 2018 , luînd în considerație totalitatea circumstanțelor și condițiilor în favoarea și în defavoarea admiterii acesteia, ținînd cont de faptul că, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2021 în privința condamnatului au fost aplicate prevederile art. 385 alin. (5) din Codul de procedură penală, instanța consideră că plîngerea în această parte este inadmisibilă, fapt care condiționează respingerea acesteia.

Colegiul penal constată că, potrivit Deciziei Curții de Apel Chișinău din 21.12.2022, prin care a fost condamnat în baza art. 145 alin (2) Cod Penal, la 17 ani Închisoare, la data de 19.09.2023 ***** a fost reținut și plasat în IDP al DP mun. Chișinău, (f.d. 130) iar în prezent se deține în Penitenciarul nr. 15 Cricova.

În acest sens, instanța de recurs reține că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat în nenumărate rânduri în practica sa, inclusiv instituită în cauzele contra Moldovei că, articolul 3 al Convenției consfințește una din cele mai fundamentale valori ale unei societăți democratice. Acesta interzice, în termeni absoluți, tortura și tratamentele sau pedepsele inumane ori degradante, indiferent de circumstanțe și de comportamentul victimei (cauza Mozer c. Republicii Moldova și Rusiei, 23 februarie 2016, § 117; cauza Rotaru c. Moldovei, 15 februarie 2011, §30; cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007, § 62).

La constatarea condițiilor de detenție, instanța națională va ține cont de faptul că maltratarea trebuie să atingă un nivel minim de severitate pentru a cădea sub incidența articolului 3. Evaluarea acestui nivel minim este, prin natura lucrurilor, relativă. El depinde de toate circumstanțele cauzei, precum ar fi durata maltratării, urmările sale fizice și psihice și, în unele cazuri, de sexul, vârsta și starea sănătății victimei (cauza Irlanda c. Regatului Unit, 18 ianuarie 1978, § 162; cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007, § 63).

Totodată, statul trebuie să asigure ca persoana să fie deținută în condiții care sunt compatibile cu respectarea demnității sale umane, ca modul și metoda de executare a pedepsei să nu cauzeze persoanei suferințe sau dureri de o intensitate care să depășească nivelul de suferință inerent detenției și că avînd în vedere exigențele detenției, sănătatea și integritatea persoanei să fie în mod adecvat asigurate, printre altele, prin acordarea asistenței medicale necesare (cauza Kudla

c. Poloniei, 26 octombrie 2000, § 94). Atunci când sunt evaluate condițiile de detenție, trebuie luate în considerație efectele cumulative ale acestor condiții, precum și durata detenției (Ostrovar c. Moldovei, 13 septembrie 2005, § 80).

Ținând cont de cele expuse supra, în continuare, instanța de judecată va da o apreciere condițiilor de detenție invocate de către autorul plângerii, coroborate la poziția autorităților instituției penitenciare consemnată în raportul anexat la materialele cauzei, prin prisma principiilor generale stabilite în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului cu referire la încălcarea art. 3, care prevede că „Nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante.”

Rapoartele în domeniu, emise atât de către organismele internaționale {CPT Internațional, Consiliul Europei, ONU etc.}, cât și de către organismele naționale {CpPT Național, Avocatul Poporului, Amnesty International - Moldova, Centrul de Resurse Juridice din Moldova etc.) constată că în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău condițiile de detenție ar putea fi considerate ca fiind un tratament inuman și degradant, ținând cont mai cu seamă de perioade adesea îndelungate de detenție a persoanelor în arest preventiv și regimul împovăraător la care aceștia sânt supuși {Raportul CPT Internațional al CoE din 30 iunie 2016). În particular, aproape toți deținuții (preveniți și condamnați) stau închiși în celule până la 23 de ore pe zi.

În Raportul anual pentru anul 2017 al Consiliului pentru Prevenirea Torturii, membrii Consiliului au făcut trimitere la constatările Comitetului European pentru prevenirea Torturii și Tratamentelor sau Pedepselor Inumane și Degradante, în care a fost subliniat că, starea spațiului de locuit pentru deținut ar trebui de examinat nu doar prin prisma numărului de deținuți din celulele instituțiilor penitenciare la momentul dat, dar în egală măsură, și ținând cont de ratele oficiale de ocupare (numărul de paturi per celulă), în baza standardului de cel puțin 4 m2 de spațiu locativ per deținut și de a revizui, în consecință, capacitatea oficială a instituțiilor penitenciare. Spațiul ocupat de către anexele sanitare/toalete construite nu ar trebui să fie incluse în acest calcul.

Contrar recomandărilor pre citate, studiind raportul prezentat de către Penitenciarul nr. 13 - Chișinău, instanța a stabilit că, informația cu privire la suprafața celulelor în care a fost deținut petentul în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău se referă la o suprafață totală calculată, fără excluderea mobilierului sau anexelor sanitare, totodată, instituția penitenciară a omis să prezinte date cu privire la numărul de paturi amplasate în celulele la care s-a făcut trimitere.

De precizat că, în mai multe cauze, Curtea a notat cu îngrijorare repetarea problemelor în privința condițiilor precare de detenție în instituțiile penitenciare din Republica Moldova. Aceasta notează că, în repetate rânduri, a constatat încălcarea articolului 3 din Convenție în privința acestui penitenciar (cauza

Shishanov c. Moldovei, 15 decembrie 2015, § 127), însă această problemă sistemică continuă să persiste.

În cauza Kalashnikov c. Rusiei, precum și în cauza Ostrovar c. Moldovei, Curtea a constatat că, supraaglomerarea deja ridică în sine o chestiune în temeiul articolului 3 al Convenției, în special când ea durează perioade lungi de timp. E de reținut și faptul că, în cazurile anterioare, în care reclamanții au avut la dispoziție mai puțin de 3 m² de spațiu vital, Curtea a constatat că supraaglomerarea era suficient de gravă încât să justifice, în sine, constatarea încălcării art. 3 din Convenție (Sulejmanovic c. Italiei, 16 iulie 2009, §51; Lind c. Rusiei, 6 decembrie 2007, §59).

Astfel, instanța consideră că, dificultățile cu care s-a confruntat condamnatul pe parcursul detenției sale în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și au atins pragul de severitate contrar articolului 3 din Convenție, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarul vizat.

În partea ce privește relatările condamnatului privind cantitatea insuficientă și calitatea proastă a hrănilor, lipsa lenjeriei de pat și a veselei, uzura saltelelor, accesul foarte limitat la lumina zilei, neaprovizionarea celulelor cu apă caldă, precum și, condițiile sanitare precare în general, instanța reține că potrivit informațiilor prezentate de către administrația Penitenciarul nr. 13 - Chișinău, s-a aflat într-o celulă iluminată atât natural prin intermediul geamurilor, cât și artificial prin intermediul instalațiilor electrice hrana fiind asigurată de trei ori pe zi conform graficului prestabilit. Aerisirea prin celule era asigurată prin intermediul geamurilor și ferestrelor de aerisire amplasate mai sus de ușa intrării în celulă.

În această parte, se apreciază critic aspectele invocate de către administrația penitenciarului, nefiind fundamentate pe careva probe, iar pentru a aprecia credibilitatea uneia dintre părți, în lipsa altor dovezi, instanța s-a bazat pe rapoartele organizațiilor naționale și internaționale ce țin de acest aspect.

Astfel, Comitetul European pentru Prevenirea Torturii și Tratamentelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante (CPT), în punctul 30 al Raportului din 13 decembrie 2018 către Guvernul Republicii Moldova, întocmit în cadrul vizitei care a avut loc în perioada 05 – 11 iunie 2018, în câteva dintre penitenciarele din țară, a subliniat că, în Penitenciarul nr. 13 – Chișinău, în continuare persistă faptul că în multe celule condițiile materiale și igienice sunt deplorabile, acestea fiind ventilate insuficient și totodată fiind suprapopulate. Totodată, accesul la lumină naturală este limitat, în majoritatea celulelor din cauza ferestrelor de dimensiuni mici. Totodată, specialiștii din cadrul CPT au recomandat autorităților din Republica Moldova ca să-și mărească eforturile în sensul îmbunătățirii condițiilor de detenție curente în penitenciarul respectiv.

În aceeași ordine de idei, în ultimul raport al Consiliului pentru Prevenirea Torturii (pentru anul 2017), care este un mecanism național pentru prevenirea torturii din Republica Moldova, s-a constatat că majoritatea izolatoarelor disciplinare vizitate, inclusiv Penitenciarul nr. 13 – Chișinău, sunt într-o stare deplorabilă și ar putea fi calificate ca condiții inumane și degradante.

La acest aspect, instanța de judecată nu neglijează posibilitatea survenirii unor îmbunătățiri ale condițiilor de detenție însă în lipsa unor probe ale administrației instituției penitenciare în care s-a aflat condamnatul, care ar fi răsturnat prezumția de încălcare a condițiilor invocate de către ultimul, duc la concluzia că alegațiile din cererea examinată sunt justificate.

Întru susținerea acestui raționament, CEDO a explicat că dacă există o dispută cu privire la condițiile de detenție între părți, nu este necesar să se constate veridicitatea fiecărui element litigios: atunci când alegația gravă nu este respinsă de către statul pârât, poate fi conchisă încălcarea art. 3 din Convenție. Este cazul când statul este unicul care deține informații susceptibile de a confirma sau respinge alegațiile reclamantului. Prin urmare, principiul potrivit căruia proba îi revine celui care afirmă nu se aplică întotdeauna. Faptul că statul nu prezintă aceste informații îi permite Curții să ajungă la concluzia că alegația este una justificată (cauza A. și alții c. Regatului Unit, 12 februarie 2009, § 132; cauza Idalov c. Rusiei, 22 mai 2012, § 98).

Art. 20 alin. (1) și art. 26 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova prevede că, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime și să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea acestora

În conformitate cu art. 7, art. 10 alin. (4) și art. 19 alin. (1) din Codul de procedură penală, procesul penal se desfășoară în strictă conformitate cu principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituției Republicii Moldova și ale prezentului cod, iar hotărârile CtEDO sunt obligatorii pentru organele de urmărire penală, procurori și instanțele de judecată. Orice persoană este în drept să-și apere prin orice mijloc neinterzis de lege drepturile, libertățile și demnitatea umană, lezate sau limitate nelegitim în cursul procesului penal. Orice persoană are dreptul la examinarea și soluționarea cauzei sale în mod echitabil, în termen rezonabil, de către o instanță independentă, imparțială, legal constituită, care va acționa în conformitate cu prezentul cod.

Art. 29 alin. (4) din Codul de procedură penală prevede că, în cazul în care părțile invocă încălcarea Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, încheiată la Roma la 4 noiembrie 1950 și ratificată de Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr. 1298-XII din 24 iulie 1997,

instanțele de judecată au obligația să se pronunțe motivat, în hotărârile emise, dacă a avut loc sau nu încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului prin prisma jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.

Articolul 473/2 alin. (3) din Codul de procedură penală prevede că, condamnații care au fost deținuți cel puțin 10 zile în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, drepturi care reies din obligația statului de a asigura condițiile de detenție, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei.

În conformitate cu art. 385 alin. (5) Cod Procedură Penală - În cazul constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se calculează în felul următor: de la una la două zile de reduceri pentru 10 zile de detenție în condiții precare calculate cumulativ. Prevederile art.473/2 alin.(2)–(25) și (5), art.473/3 alin.(3) și art.473/4 alin.(1) - (5/1) se aplică în mod corespunzător la examinarea plângerii prevenitului sau a apărătorului acestuia împotriva condițiilor de detenție.

Astfel, potrivit prevederilor art. 473/2 alin (3) CPP, ” (3) Condamnații care au fost deținuți cel puțin 10 zile în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, drepturi care reies din obligația statului de a asigura condițiile de detenție, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei.”

Potrivit prevederilor art. 473/4 alin (4) CPP ” (4) În cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art.473/2 alin.(3), instanța de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție în condiții precare calculate cumulativ. Instanța de judecată poate rotunji în favoarea condamnatului termenul de pedeapsă constatat ca fiind executat în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, pentru a deduce integral acest termen din termenul rămas neexecutat.

Astfel, Colegiul Penal consideră că, dificultățile cu care s-a confruntat condamnatul pe parcursul detenției sale în Penitenciarul 13, pe un termen total de 1098 zile (de la 21 august 2018 până la 11 iulie 2019 (324 zile) și de la 25 iulie 2019 până la 06 septembrie 2021 (774 zile), în calitate de prevenit, ce constituie în total 1098 zile), au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și au atins pragul de severitate contrar articolului 3 din Convenție, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarul vizat.

Apreciind în ansamblu cele constatate instanța de recurs ajunge la concluzia că plângerea condamnatului Diaconov Vitalii împotriva administrației instituției penitenciare nr. 13 Chișinău prin care invocă condiții de detenție în perioada de la

21 august 2018 pînă la 11 iulie 2019 (324 zile) și de la 25 iulie 2019 pînă la 06 septembrie 2021 este întemeiată și urmează să fie admisă.

Astfel, avînd în vedere că, alegațiile petentului privind condițiile inumane de detenție, nu au fost combătute de instituția penitenciară, luând în considerație totalitatea efectelor cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale ale condamnatului, precum și intensitatea, gravitatea și durata încălcării, ținînd cont de principiile proporționalității și echității, instanța consideră necesar, oportun și rezonabil de a dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculîndu-se 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție ce ține de statutul de condamnat, pentru 1098 zile, urmînd a fi reduse prin rotunjire 220 (două sute douăzeci) zile.

Colegul penal consideră că, reducerea stabilită este una adecvată și suficientă, bazată pe o justă și echitabilă evaluare a circumstanțelor de fapt și pe o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre prejudiciul cauzat și recompensa instituită, și care va avea efectul compensatoriu proporțional circumstanțelor constatate

Reieșind din cele enunțate, Colegiul penal consideră necesar de a respinge ca nefondat recursul declarat de către recurentul ***** și a menține încheierea Judecătoriei Chișinău, (sediul Ciocana) din 12 iulie 2024.

În conformitate cu prevederile art. 447 - 449 alin. (1) pct. 1) lit.a) Cod de Procedură Penală, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E:

Respinge ca nefondat recursul declarat de către recurentul ***** și menține fără modificări încheierea Judecătoriei Chișinău, (sediul Ciocana) din 12 iulie 2024, prin care a fost admisă parțial plîngerea avocatului Modval Ion, care acționează în interesele condamnatului ***** împotriva administrației instituției penitenciare, referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător:
Bulhac

Ion

Judecători:
Mămăligă

Natalia

Pîslariuc

Vitalie